

# KÖZMEGHALLGATÁS

## BESZÁMOLÓ

**2012. június 21.**

A Budavári Önkormányzat éves közmeghallgatásán bemutatjuk az elmúlt egy évben elért eredményeinket, gazdasági, pénzügyi és jogi környezetünket, áttekintjük a kerületi feladatok finanszírozhatóságát, illetve ismertetjük rövid- és középtávú terveinket.

### **I. AZ ÖNKORMÁNYZATI SEKTOR ÁTALAKULÁSA**

Az Országgyűlés tavaly év végén fogadta el az új önkormányzati törvényt. A változások egy része már az idei évben hatályba lép, de sok változás várható 2013-tól is. Az új jogszabály nem csupán az eddigi önkormányzati rendszert kívánja átalakítani, hanem a közszolgáltatásokat is igyekszik minőségében javítani, kiszámíthatóbbá tenni.

Az új önkormányzati törvény újraszabályozza az állami és az önkormányzati feladatrendszert, az állam a jövőben több feladatot lát el. Ez a folyamat részben már az idei évben megvalósul, illetve megvalósult. Például az idei évtől a kórházak működtetését az állam látja el (ez a változás kerületünket nem érinti), illetve a Polgármesteri Hivataltól elkerült a szabálysértési ügyintézés, a 2012. április 15-e után elkövetett szabálysértési ügyekben már a Kormányhivatal jár el. A jövő évtől az iskolák fenntartója az állam lesz, ugyanakkor az épületek, ingatlanok az önkormányzatok tulajdonában maradnak. A szakorvosi rendelők fenntartója is az állam lesz, az önkormányzatok lehetőséget kaphatnak a működtetésre. Önkormányzatunk törekszik arra, hogy a Maros utcai szakrendelőt a jövőben is működtesse.

Ugyanakkor bővültek is a települési önkormányzatok által ellátandó feladatok. Ezek között szerepel például a hajléktalan-ellátás azokban az esetekben, ha az illető az adott településen vált hajléktalanná, és a parkolás-üzemeltetése is. Kerületünk 2011. november 27-től saját cégén, a Budavári Kapu Kft-n keresztül látja el a parkolás-üzemeltetést.

2013. januárjától van lehetőség önálló közterület-felelőgyelet működtetésére. A helyben működtetni kívánt szervezettel jobb eredményeket szeretnénk elérni a közterületek rendjével kapcsolatban, ezért már most előkészítő munkálatokat végzünk a helyi közterület-felelőgyelet kiépítése érdekében. A kerületi közterület-felelőgyelet hatékonyabban tudja ellenőrizni a kerület rendjét, a vonatkozó jogszabályok, rendeletek – így például a tavaly elfogadott viselkedési kódex – betartását.

Itt kell megemlíteni, hogy a helyi önkormányzati rendszer átalakításának másik elemét, nevezetesen, hogy az önkormányzatok rendeleteikben meghatározhatnak tiltott, közösségellenes magatartásokat, melyeket közigazgatási bírsággal sújthatnak. A Budavári Önkormányzat a korábban helyi önkormányzati rendelettel szabálysértésnek minősített cselekményeket tiltott

magatartásnak minősítette annak érdekében, hogy ezek a nem kívánatos cselekedetek lehetőség szerint továbbra se forduljanak elő környezetünkben, vagy a legkritikább esetben találkozunk velük. Tiltott magatartás például a megengedett létszámnál több kutya, macska tartása a kerületben, a haszonállattartás, mint tevékenység a Váron belül, és a múlt évben megalkotott közterületi viselkedési szabályok megszegése. Ennek értelmében például tilos a műemlékeken való gördeszkázás, az ugrálás, azaz a „parkour”, az Alagút párkányára történő kimászás és a galambok etetése. Az új szabályok bevezetésekor már gondoltunk arra is, hogy a jövő év januárjától a kerületi közterület-felügyeletet megszervezzük, és ezen felügyeletnek is feladata lesz a tiltott, közösségellenes magatartások megelőzése és szankcionálása.

Az új jogszabály a korábbi szabályozáshoz képest minden település számára megadja a helyiadó-kivetési jogot annak érdekében, hogy a helyi önkormányzat növelni tudja saját bevételeit. Ezzel a lehetőséggel önkormányzatunk az idei évben nem élt.

Fontos elem, hogy a fővárosban nem változik meg az eddigi kétszintű önkormányzati rendszer, azaz továbbra is megmarad a Fővárosi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok. Ugyanakkor ésszerűbb feladatmegosztás lesz a főváros és a kerületek között. A tervek szerint az utcák, parkok és terek fenntartása a kerületekhez kerül, kivéve a nagy forgalmú utakat és közlekedési csomópontokat. Így átláthatóbb lesz, ki a felelős egy-egy területért.

Jelentős közigazgatási változások várhatók 2013-tól. A polgárok államigazgatási ügyeinek intézésében új hatóság jelenik meg 2013. január 1-től: a fővárosi kerületi hivatal. Az új államigazgatási szervek a korábban jegyzői hatáskörbe utalt ügyekben járnak el. A legtöbb embert érintő ügyintézés terén az okmányirodáknak a kerületi hivatalokba történő beépítését lehet megemlíteni, hiszen lakcímváltozás, gépkocsi eladás vagy vásárlás esetén mindenki ehhez a hivatalhoz fordul, és természetesen akkor is, ha személyazonosító okmányaink közül bármelyiket cseréljük, vagy megújítjuk. Az okmányirodák mellett a gyámhatósági ügyek is a kerületi hivatalok feladatai közé kerülnek.

Budapesten a járási hivatalok feladatait a fővárosi kerületi hivatalok fogják ellátni, és minden kerületben külön hivatal áll majd a polgárok rendelkezésére. A kerületi polgármesteri hivatalok továbbra is ellátnak majd hatósági feladatokat, például az építési és használatbavételi engedélyek kiadása marad a jegyzőknél, azaz a polgármesteri hivataloknál.

A Polgármesteri Hivaltól egyes államigazgatási hatáskörök és feladatok átadására kerül sor, majd 2013. december 31-ig a kormányablakok létrehozásával folytatódik az átrendezés.

A jogszabályi változtatások átültetése illetve a jövő évtől várható változásokra való felkészülés jellemezte a tavalyi és az idei évet. A jogalkotás üteméhez igazodva kerül sor a Polgármesteri Hivatalban a szervezeti változtatásokra.

## II. PÉNZÜGYI HELYZET

A már említett jogszabályi változtatások miatt a 2012-2013-as év a korábbi évekhez, sőt évtizedekhez képest is jelentős változást hoz az önkormányzatok finanszírozásának tekintetében is. A mozgások három irányból is érintik a kerület szerepét, feladatellátását és az ezzel összefüggő pénzügyi lehetőségeket.

Az önkormányzatok GDP arányos részesedését csökkenteni kell az államháztartás reformja keretében, így az ellátandó feladatok körét is szűkíteni kell. Ezzel párhuzamosan egyes állami feladatokat 2013-tól az állam részben vagy egészben magára vállal, mellyel összefüggésben forrásokat vonnak el az önkormányzatoktól.

A harmadik elem, ami változtatja a pénzügyi helyzetünket, az a főváros és a kerületek közötti feladatmegosztás változása. Ezen a területen szeretnénk, ha a „józan ész” győzedelmeskedne, mert a kerület lakossága a feladatok megoldásában érdekelt, és az a válasz, hogy kérését továbbítottuk a főváros felé, nem oldja meg a problémájukat. Ennek érdekében a Budapesti Önkormányzatok Szövetségében nagyon sokat dolgozunk/dolgoztunk –, és reményeink szerint meg lesz az eredménye –, hogy egységesebb városüzemeltetést tudjunk biztosítani a kerületi lakosság részére.

A változásokra pénzügyileg úgy készülünk fel, hogy jelentős tartalékokkal rendelkezünk, a tartalékok összege a folyó kiadásoknak kb. 30-35%-a, ami biztonságot nyújt az átmeneti időre. A jelen időszakot nem a saját erőből megvalósítandó nagyberuházások jellemzik, éppen a válság és a jogszabályi környezet változása miatt. A nagyobb beruházásokat elsősorban külső forrásokból valósítunk meg, illetve a jövőt még inkább a pályázati támogatással megvalósuló projektekre alapozzuk.

### A 2011. év főbb gazdasági eseményeit és eredményeit:

- A tárgyévi bevételek 469 millió Ft-tal haladták meg a tárgyévi kiadásokat, minek következtében nőtt a záró pénzkészlet és a tartalékok összege.
- Az intézményi racionalizálások és a szigorú takarékosági intézkedések következtében 231 millió Ft-tal csökkentek az intézmények működési kiadásai.
- A Polgármesteri Hivatal kiadásai is jelentősen csökkentek, elsősorban azért, mert kisebb létszámmal láttuk el a feladatokat. Az egy lakosra jutó igazgatási költség jelentősen alacsonyabb, mint a szomszéd kerületekben.
- Parkfenntartásra 78 millió Ft-ot fordítottunk, 20 millió Ft-tal többet, mint az előző évben, ez látható eredményeket hozott a zöld területek és játszóterek vonatkozásában.
- A közvetlen szociális kiadásokon túl a Népjóléti Közalapítványon keresztül és a civil szervezetek támogatásával is segítettük a kerületben lakó rászorultakat.
- A beruházási és felújítási feladatokat nagyrészt külső forrásból – pályázatok és vállalkozói tőke – finanszíroztuk.
  - Önkormányzati tulajdonba került az Oxygen Wellness Központ épülete, amelyet a beruházó hasznélvezete terhel, az ő joga az épület hasznosítása, egy

300 m<sup>2</sup>-es rész kivételével, amely oktatási, sport és közösségi célokat szolgáló helyiségeket tartalmaz.

- Több szakaszra bontva befejeződött a Tóth Árpád sétány felújítása, az utolsó szakasz költsége 86 millió Ft volt.
- Több részfeladatból – pavilon, szobor, kert, kandeláber csere – elkészült a Horváth kerti rekonstrukció, amelyre 120 millió forintot fordítottunk.
- Uniós forrásból megvalósuló beruházások az alábbiak voltak:
  - o Lisznyai utcai Általános Iskola energetikai korszerűsítése: padlásfödém, külső homlokzat szigetelése, fűtési rendszer szabályozhatóvá tétele. 34,5 millió Ft pályázati pénzt használtunk fel, évente 3 millió Ft-tal csökken a fűtési költség.
  - o Budavári Általános Iskola energetikai korszerűsítése: összes nyílászáró cseréjére sor került, padlás és homlokzati hőszigetelés, fűtési rendszer szabályozhatóvá tétele történt meg. Évi 4,5 millió Ft megtakarításra számítottunk. A teljes költség 134 millió Ft volt, ebből 27 millió Ft volt az Önkormányzat saját erős ráfordítása.

Ez e két korszerűsítés azért is fontos, mert várható, hogy az iskolák épületeinek működtetése továbbra is önkormányzati feladat marad, így fontos az olcsóbb működtetés.

- o Befejeződött a Budai Várbarlang rekonstrukciója. A projekt fő célja, hogy megóvja az aggasztó állapotú barlangrendszer által veszélyeztetett egyedülálló értékkel bíró műemléki környezetet és a felszíni közlekedést. A projekt költsége 370 millió Ft volt.

A 2012. év fontosabb feladatai:

A kerület idei költségvetése - az elmúlt évekhez hasonlóan - stabil pénzügyi alapokon áll, a kiadások és a bevételek egyensúlyban vannak és jelentős tartalékokkal rendelkezünk. Továbbra sincs szükség hitelfelvételre, az önkormányzatot nem fenyegeti az eladósodás, vagy a vagyonszerzés. A stabil gazdálkodás teszi lehetővé, hogy folytassunk olyan programokat, amelyeket a törvény nem tesz kötelezővé, de jelentősen befolyásolják az itt élők életminőségét. Ugyancsak a stabil pénzügyi helyzet tette lehetővé, hogy – bár az idei évtől ez sem kötelező - az önkormányzat forrást biztosít a közalkalmazottak béren kívüli juttatására is.

A gazdálkodásunkra a takarékoság jellemző. Szigorú létszámgazdálkodást folytatunk a Polgármesteri Hivatalban és az intézményekben. Éppen ezért alacsonyak az igazgatási költségek, azaz olcsón működtetjük az igazgatási feladatokat.

A szűkülő állami támogatásokat részben sikerült pótolni azzal, hogy a 2011. november 27-től átvett parkolás-üzemeltetés várhatóan jelentős pozitív szaldóval zár. A vártnál jelentősen kisebb egyszeri befektetéssel – 30 millió Ft – sikerült elindítani a rendszert. Az üzemeltetést a legtakarékosabb módon próbáljuk megoldani. A Kft. székhelye a Városháza, a parkoló-örök bázisa korábban nem hasznosított önkormányzati ingatlanban került kialakításra. A Kft-nek

nincs gépkocsija, a létszáma minimális, amivel jó színvonalú szolgáltatást tudunk nyújtani. Valamennyi költség levonása után 250-280 millió Ft bevételre számítunk, amit utak, járdák, parkok fejlesztésére, közlekedés és köztisztaság javítására tudunk fordítani.

Fontosabb mutatók:

- Már az év első félévében megkötöttük a támogatói szerződést 3,1 milliárd Ft uniós forrás igénybevételére, mely a Budai Vár és környéke közlekedési hálózatának fejlesztésére áll rendelkezésre.
- Sikeresen pályáztunk megújuló energia-hasznosítására: 37 millió Ft uniós forrás felhasználásával napkollektorokat helyezünk el a Toldy Gimnázium és az Iskola utcai Óvoda és Bölcsőde tetején.
- Megvalósítottuk az óvodai integrációt, amely nem érinti a szakmai munka színvonalát, ugyanakkor takarékosabbá teszi az óvodák működését.
- A bölcsődékben a feladatok célszerű átcsoportosításával 3,5 fővel csökkenteni tudjuk a létszámot. Ez csak adminisztrációs tevékenységet érintett, a szakmai munkát nem befolyásolja.
- Két jelentős műemléki felújítás kezdődött meg: a Pala u. 8. és a Kapucinus u. 9. felújítása. A költségek 60%-át pályázati forrásból fedezzük.
- A Babits sétány leomlott várfalhomlokzatát helyreállítottuk.
- Elkészült a Margaréta udvar felújítása.
- Hosszas előkészítés után megkezdődött a vári beléptető rendszer korszerűsítése. Ha sikerül a jogi szabályozást is jobban az élethez igazítani, reményeink szerint rendeződnek a jelenlegi kaotikus állapotok, csökken a Vár busz és gépkocsi forgalma, és a befolyó bevételekből jól üzemeltethető lesz a rendszer.
- A vári útépitéshez, amelyet a Fővárosi Önkormányzat bonyolít, csatlakoztunk a Dísz tér átépítésével, illetve a járdák felújításával.

## **Bevételek - Helyi adók**

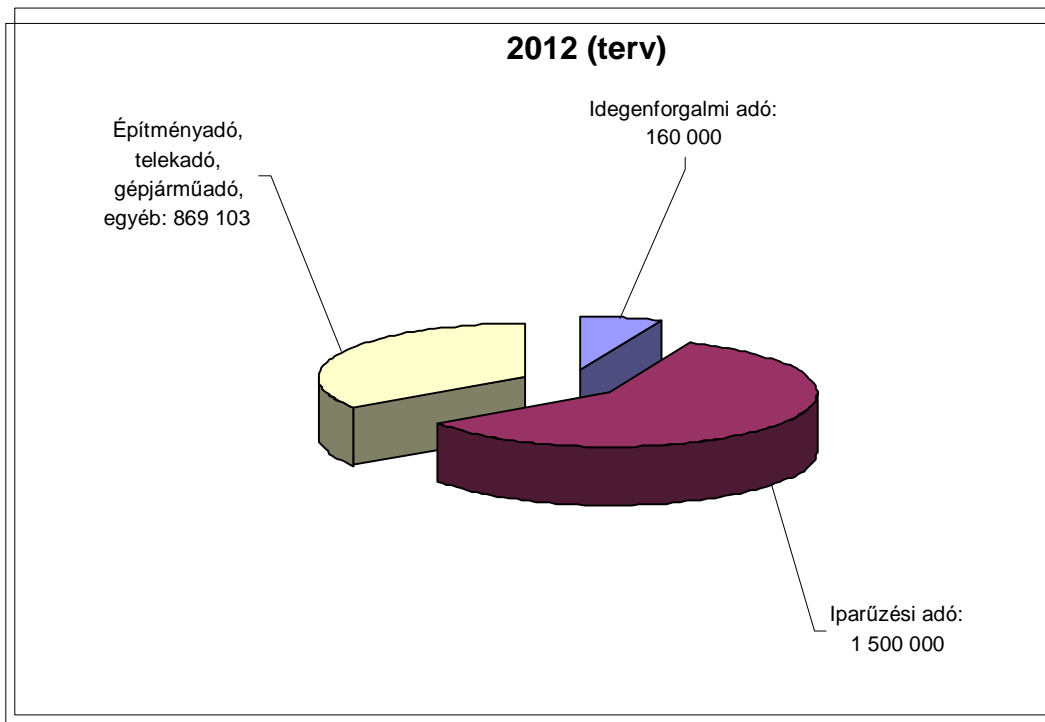
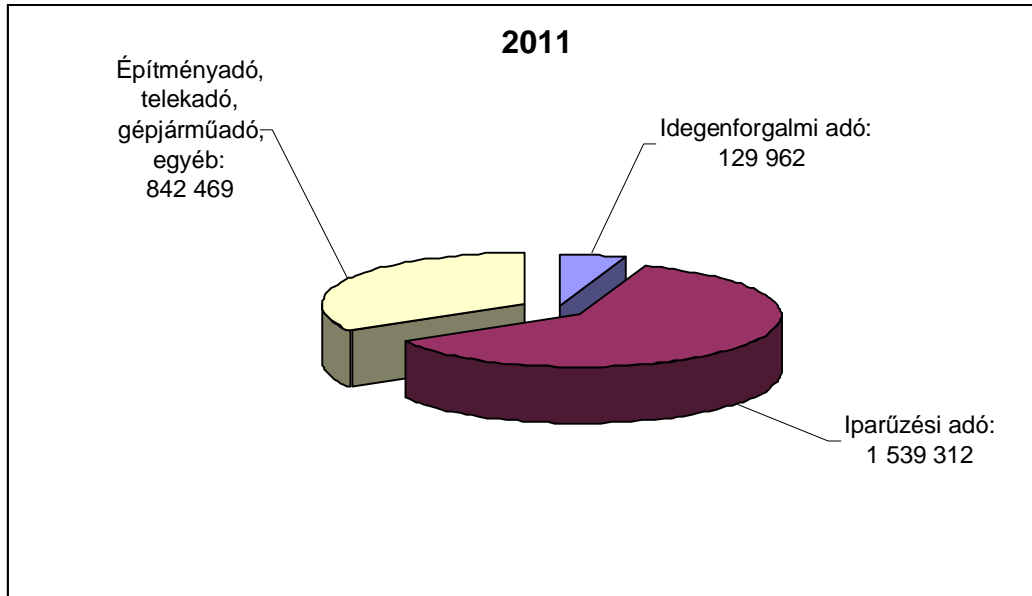
Új helyi adók kivetésével vagy a jelenlegi adók növelésével önkormányzatunk nem akar további terheket rakni a vállalkozásokra, családokra. Látható, hogy az immáron hatodik éve tartó gazdasági válság miatt csökkent az adómorál és ezzel együtt a fizetőképesség is. A 2012-es évben rekord számú gazdasági társaság került csődeljárás, végelszámolás vagy felszámolás alá. 2011. évben 3 901 db inkasszót nyújtottunk be 150 567 600 forint erejéig, szemben a 2010-es adóév 3 814 db azonnali beszedési megbízásával. A helyi adóbevételek növelését elsősorban az adóalanyok felkutatásával kívánjuk elérni.

Az önkormányzat által kezelt és nyilvántartott adók közül a gépjárműadó és az építményadó képezi a legjelentősebb tételt. A 2011. évben 13 934 db gépjárművet, valamint 46 db telek és

2 585 db ingatlan után fizettek adót. 2012. év első öt hónapjában pedig 13 884 db gépjármű, valamint 47 db telek és 2 713 db ingatlan után keletkezett fizetési kötelezettség.

A jogszabályváltozásoknak köszönhetően 2011. január 1-jétől lehetővé vált, hogy a kerületek szedjék be az idegenforgalmi adót. Ezt kihasználva, az óvatosság elvét követve 2012. évben 160 millió forint bevétellel számolunk ezen adónemből, figyelembe véve az adómentességi jogcímeket, valamint azt, hogy az idegenforgalmi adó minden beszedett forintjához további 1,5 forinttal járul hozzá a központi költségvetés.

Ezer forintban



Az iparüzési adóból várható bevétel az elmúlt évhez képest jelentősen csökken, de így is nagyon jelentős arányt képvisel a költségvetésünkben, ezért rendkívül nagy jelentőségű, hogy a

Fővárosi Adóhatóság megfelelően becsülte-e meg a beszedhető adó nagyságát, és be is tudja azt szedni.

### **III. VAGYONI HELYZET**

Az Önkormányzat egyik kiemelt célja a kerület vagyonának gyarapítása, a vagyonfelélés megakadályozása. Az ingatlanok értékesítése továbbra is minimális, a fő cél a vagyonelemek hasznosítása. Nagy hangsúlyt fektetünk az ingatlanhasznosításra, a helyiségek bérbeadására és növeljük a piaci alapon bérebe adott lakások arányát.

#### **Ingotlanhasznosítás**

A Horváth kertben, az Alagút utcai oldalon épült új pavilonunk hasznosítására kiírt pályázat eredményeként ez év tavaszától már zavartalanul üzemel az új kávézó és az újságárus helyiség, továbbá egy nyilvános illemhely is. A pavilon nyitásának elhúzódását egy vízcsőtörésből adódó nagymértékű burkolatsüllyedés okozta, mely pont a pavilon bejárati oldalát érintette.

A Szentháromság téri ligetes területen lévő pavilonunkban rövid szünet után a hasznosításra kiírt pályázat eredményeként tavasztól újra üzemel a turisták tájékozódását segítő információs iroda, valamint a mellette lévő, szintén felújított „Annaróza Kávézó”.

A tavalyi évben nyilvános pályázatot hirdettünk a Halászbástya déli szárnya alsó árkádsorának hasznosítására. A nyertes pályázó a Magyar Halászbástya Étteremüzemeltető Kft., amely a 204 m<sup>2</sup> es terület 5 év határozott időre bérelti szezonális vendéglátó tevékenység (kávézó) céljára. A pályázónak vállalnia kellett, hogy saját költségén kialakítja a kávézót, felújítja az elektromos berendezéseket és vezetékeket, valamint vállalja a vízellátás és csatorna bekötés szakszerű kiépítését.

Önkormányzatunk, a Budai Vár Polgárnegyed északi részének a turisztikai forgalomba való hatékonyabb bekapcsolása érdekében pályázatot írt ki a téren lévő és a Csatornázási Művektől átvett felszín alatti nyilvános illemhely, valamint a felette lévő kövel burkolt terület vendéglátó terasz céljára történő hasznosítására. A pályázat továbbá tartalmazta a Savanyúleves bástyán múlt évben megépült faszerkezetű pavilon fenti létesítménnyel közös bérbeadását. Az azóta elbírált pályázat nyertese mind a pavilont, mind a Kapisztrán téri teraszt szezonálisan üzemelteti, míg az illemhely elképzeléseink szerint egész évben, folyamatosan üzemel majd.

A Nándor u. 9. (vol Petermann bíró u. 9.) szám alatti műemléki épület bérbeadása ezidáig nem vezetett eredmény, ezért újabb pályázatot hirdettünk a jelenlegi piaci viszonyokhoz jobban igazodó feltételekkel. A lakások mellett a földszinten és a pinceszinten vendéglátó egység (kávézó, pinceborozó) alakítható ki, mely a nyári szezonban kitelepülhet az Országház utca területére is.

#### **Piaci alapú lakáspályázatok**

2011-ben két alkalommal piaci lakáspályázatot írtunk ki, amelyek során 36 lakást hirdettünk meg és 20 lakásra kötöttek bérleti szerződést. Így került sor több a felújított Iskola u. 12. és 14., valamint a Döbrentei u. 15. épületekben lévő lakás bérbeadására.

### **Helyiséggazdálkodás (nem lakás céljára szolgáló helyiségek hasznosítása)**

Az önkormányzat tulajdonában mindösszesen 557 nem lakás céljára szolgáló helyiség van, ebből mintegy 160 helyiség jelenleg üresen áll. Az elmúlt évben is többször hirdettünk pályázatot az üresen álló helyiségeink bérbeadására, így került sor az Iskola u. 29. szám alatti vendéglő határozott idejű bérbeadására is.

A Dísz tér 8. szám alatti vendéglátó egység is teljesen megújult az elmúlt időszakban a volt „Sissi Étterem” Vár Bistro néven működik tovább. A bérlő a helyiséget teljes körűen felújította, megtörtént a teljes gépészeti rendszer cseréje, korszerű elszívó berendezés került beépítésre.

### **Társasház felújítási pályázatok**

Az épület-felújítási pályázat iránti érdeklődés változatlan. 2011. évben 89 felújítási pályázat érkezett. A kerületi társasházak közel 302 millió forint értékű felújítást valósítottak meg a saját forrás, valamint a kerulettől kapott vissza nem térítendő felújítási támogatás felhasználásával.

## **IV. INTÉZMÉNYI FELÚJÍTÁSOK**

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az intézményi hálózat folyamatos karbantartására; a rendszeres felújításoknak köszönhetően jóval gazdaságosabban működtethetők intézményeink.

A tavalyi év szeptemberében készült el a Budavári Általános Iskola energetikai korszerűsítése, a nyílászárók cseréje, a szigetelések beépítése. A teljes beruházás összköltsége meghaladta a 130 millió forintot, amelynek 76 százalékát uniós pályázati támogatásból finanszírozta a kerület. A felújítás után jelentősen, 3 millió forinttal csökkent az iskola fűtésköltsége.

### **Saját erőből végzett intézményi felújítások:**

- Iskola utcai óvoda – terasz felújítása
- Toldy óvoda - részleges nyílászárócseréje
- Tigris utcai óvoda – játszóudvar felújítása
- Nyárs utcai óvoda játszóház – fűtéskorszerűsítés, nyílászárók cseréje
- Batthyány Utcai Általános Iskola – az iskola konyhájának a felújítása
- Kosztolányi Dezső Gimnázium - elektromos hálózatot cseréje, nyílászárók cseréje
- Toldy Ferenc Gimnázium - épületgépészeti felújítások
- Szilágyi Erzsébet Gimnázium – fűtéskorszerűsítés

### **Új intézmény kialakítása**

Októberben készült el a Dezső utcában az új játszóház. Az új intézménnyel az önkormányzat a bölcsődei- és óvodai férőhelygondokat orvosolja.



## V. BERUHÁZÁSI ÉS VÁROSÜZEMELTETÉSI FELADATOK

A törvényi változásokból jól kiolvasható, hogy a jövőben az önkormányzatok nagyobb hangsúlyt tudnak majd fektetni a városüzemeltetési feladatokra, illetve a beruházásokra. Önkormányzatunk arra helyezi a hangsúlyt, hogy minél több projektet pályázati forrásból valósítson meg.

Európai Unió pályázati források felhasználásával elkészült a vári barlangrendszer megerősítése. A Nagy-Labirintus, a Bécsi kapu téri üreg, a Táncsics M. u. 17-21., 23. alatti üregek és a Dísz tér 16. szám előtti üreg állagmegóvási, megerősítési munkái a KMOP-3.2.1/A-09-2009-0004 pályázat keretében a Duna-Ipoly Nemzeti Park és a Budavári Önkormányzat alkotta Konzorcium megrendelésére 2012. áprilisban befejeződtek. A program által érintett üregek, barlangok szükséges statikai megerősítése megtörtént. A járatokat világítási rendszerrel látták el, valamint a szivárgó vizek eltávolítására automatikus üzemű szivattyúk kerültek elhelyezésre, amik működését monitoring rendszer felügyeli. A bejáratokat biztonságosan lezárták és távfelügyelt riasztórendszerrel látták el.

A barlangok kapcsán szót kell ejteni a Nagyboldogasszony-barlangról, amelyet 2010-ben, gázvezeték építés közben találtak meg. A barlang bejáratát 2010 decemberében lezárta a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság. Majd a barlang megerősítésének és járdából nyíló bejáratának tervei 2011. nyarán elkészültek, a kivitelezés azonban azóta sem valósult meg. Önkormányzatunk a barlangok ügyeiben illetékes Vidékfejlesztési Miniszterhez fordult a megoldás érdekében.

Önkormányzatunk minden évben jelentős összegeket fordít beruházási- és városüzemeltetési feladatokra. A pénzügyi-gazdasági válság valamint az önkormányzati szektort érintő változások miatt az idei évben nagyobb volumenű beruházást nem indítottunk el, ugyanakkor a kerület arculatát meghatározó, az itt élők életminőségét befolyásoló programokat folytattuk.

2011 őszén az Önkormányzatunk beruházásában felújítottuk a Mikó utca Logodi utca – Attila út közötti szakaszát. A rossz állapotú, töredezett útpálya a lejtős kialakítás miatt a nyári nagy melegben rendszeresen felgyűrődött, ezért viacolor burkolatra cseréltük. A felújítással az út teherbíró képessége jelentősen javult.

Útberuházásainkat a szűkös anyagi lehetőség miatt korlátozni kell, de a fenntartásra, kátyúzásra odafigyelünk és javíttatjuk utjainkat, járdáinkat annak érdekében, hogy a tulajdonunkban, kezelésünkben, fenntartásunkban lévő úthálózat kátyúmentességét továbbra is biztosítani tudjuk.

A Fővárosi Önkormányzat beruházásában készült el a Mészáros u. – Győző u. (Alagút u. – Márvány u.) között meglévő buszsáv mindkét irányú meghosszabbítása, a kerékpáros közlekedés feltételeinek kialakítása.

Idén tavasszal a Fővárosi Önkormányzat beruházásában kezdődött meg a vári buszútvonalak felújítása. A munkálatokat az Országház utca átépítésével, majd folyamatosan haladnak a Nándor utca – Bécsi kapu tér – Dísz tér – Dísz téri parkoló – Tárnok utca – Fortuna utca teljes átépítésével. Emellett a járda burkolata is felújításra kerül Önkormányzatunk beruházásában. Az első ütem, az Országház utca burkolatának a felújítása jelentős csúszással valósul meg, amelynek az oka, hogy a vezetékek nem a terveken jelölt helyen vannak az útpálya alatt. Ez

azonban csak az útpálya felbontása után derült ki. Emiatt át kellett szervezni a munkálatokat. A kivitelező Penta Kft. az ígéri, hogy a csúszást a további útszakaszokon megpróbálja behozni. Várhatóan szeptember közepére készül el a beruházás.

Folytatódott a graffitimentesítés is, 2011-ben az Ifotech Clean Kft. munkatársai 200 társasházról és az utcabútorokról takarították le a graffitiket a Naphegyen. Az akció – amelyet az önkormányzat finanszírozott – 12 millió forintba került. Idén tavasszal a Vizivárosban takarították le a falfirkákat, letisztítottuk a Szarvas tér mellett álló Antall József szobrot is.

A kerület történelmi hagyományai megkívánják, hogy figyelmet fordítsunk építészeti értékeinkre, műemlékeinkre. Tavaly ősszel elkészült a Bécsi kapu tér 7. szám alatt álló Hatvany Palota külső felújítása. A műemlékház elő az önkormányzat egy „emlékjárdát” is kialakított: itt a leghíresebb irodalmi és közéleti személyek neve olvasható, akik rendszeresen megfordultak a mecénás Hatvany Lajos palotájában

A műemlékházak felújítása az idei évben a Kapucinus utca 9. és a Pala utca 8. felújításával folytatódik. A két rossz állapotú műemlék lakóépület felújítására az Önkormányzat 2011-ben a Fővárosi Rehabilitációs pályázaton nyert támogatást. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás tavasszal lezárult és a munkálatok megindultak. Jelenleg a régészeti feltárások, restauratori előkészítő munkák, valamint a bontások vannak folyamatban. A várható befejezés 2012 év vége.

A további, korábban tervezett műemlékházak felújítására - Dísz tér 3., Fortuna u. 3., Hess András tér 3., Úri u. 13., Úri u. 58. – az önkormányzatnak nincs elegendő saját forrása, ugyanakkor a főváros az elmúlt két évben nem írta ki a városrehabilitációs pályázatot. Bízunk benne, hogy erre az idei évben sor kerül és folytatódhatnak a felújítások.

Nagy terhet ró önkormányzatunkra a várfalak statikai biztonságának megőrzése. Tavaly nyáron a Bécsi kapu téren és az Anjou bástyán javították ki várfalakat: megújították a fugákat és pótolták a széttöredezett téglákat. Idén tavasszal a Babits sétányon javították ki a várfalat. Első ütemben kialakították a várfal átázását és a talajvizek, rétegvizek feltorlódását gátló földalatti szivárgórendszert majd elvégezték a szükséges megerősítéseket és helyreállításokat.

Elkészült az Esztergomi rondella statikai felmérése: a bástya nem süllyed, a Lovas út felől látható repedés tágulása is megállt. A szakemberek szerint a bástya mozgását az eredetileg üreges rondella feltöltése okozta, az óriási mennyiségű föld folyamatosan feszíti a falazatot. Megoldást az jelentene, ha a belső nyomást megszüntetnék. A milliárdos beruházást az önkormányzat önerőből nem képes finanszírozni.

Tavaly nyáron elkészült a Halászbástya alatt húzódó Szent Mihály kápolna szigetelése és a kővitézek restaurálása. A Halászbástya környezetének felújítása az idei évben is folytatódik: tavasszal kezdődött meg és a nyári turistaszezonra befejeződött a Margaréta-terasz burkolatának cseréje. A kivitelezés folyamán elkészült a Hilton szálló terasz alá kinyúló pince földemének szigetelése, szivárgó építés. Kicseréltük a térburkolatot és kiépítettünk egy szökőkút-kávét. A szökőkút és a hozzá tartozó díszkivilágítás hamarosan üzemel majd.

Parkjainkban, játszótereinken folyamatosan végzünk takarítási munkákat, illetve pótoljuk a növényeket. Sajnos, azt tapasztaljuk, hogy a kiültetett virágokat ismeretlenek eltulajdonítják. A Főkert Zrt. felmérése szerint az általuk gondozott területen 1400 tő virágot loptak el a tavasszal.

Valamennyi játszótérünk zárása biztosított. A nyitási-zárási információkat a játszótereink bejáratához kifüggesztettük. Végezzük játszótereinken a balesetveszélyes játszóelemek javítását. Egyes játszótérekre, azok környezetébe próba jelleggel rövidesen telepítünk nagyobb gyerekek, felnőttek részére kültéri fitnessz elemeket.

Felmértük kerti csapjaink, ivókútjaink, díszkútjaink állapotát, a szükséges javításokat befejeztük. Többek között újra működik a Corvin téren a Lajos-kút. Új szűrő, szivattyú lett beépítve, valamint a medence le lett szigetelve. Tervezzük az ivókútjainkon a nyomógombos vízhasználat kialakítást, hogy felesleges vízhasználatot mérsékeljük.

Az egyre népszerűbb kerékpáros közlekedés elősegítésére kerékpár-tárolókat helyeztünk el a Clark Ádám téren, a Krisztina tér – Roham utca kereszteződésénél, a Palota úti liftnél, a Batthyány téren és a Polgármesteri Hivatal mellett.

A korábbi években folyamatosan problémát jelentett a nyilvános illemhelyek hiánya. Önkormányzatunk évek óta egyeztet a Fővárosi Önkormányzattal és a Fővárosi Csatornázási Művekkel a kerületi illemhelyek üzemeltetésével kapcsolatban. Ennek eredményeként felújításra került és működik a Déli pályaudvari, a Lovas, a Hunyadi János úti illemhely. A Palota úti nyilvános WC felújítása ez év májusában befejeződött. A Csatornázási Művek tervei között szerepel – a jogi helyzet tisztázását követően – a Szentháromság és a Batthyány téri illemhelyek felújítása is.

## **VI. GONDOSKODÓ ÖNKORMÁNYZAT**

Január 1-től önkormányzatunk bevezette a Szociális Kártyát, amely az eddigi átmeneti létfenntartási segélyt és az élelmiszertámogatást váltotta fel. A kártyára havonta 7.500,- Ft-ot töltenek fel, és a rászorulóknak a kijelölt üzletekben alapvető élelmiszereket (tej, tejtermék, kenyér, cukor liszt, rizs, olaj, burgonya, alma, hús, felvágott) vásárolhatnak vele. Ezzel a megoldással a segítséget valóban a szándéknak megfelelően, azaz létfenntartásra használják fel az érintettek. 2012. február óta több mint 200 rászoruló igénylő részére juttattuk el a szociális kártyát.

Ugyancsak januártól változott a lakás helyreállítási támogatás is, így még hatékonyabb segítséget tudunk nyújtani azoknak, akik önjelöltől képtelenek a lakásukban elvégezni a kisebb felújítási munkákat (festés, szigetelés, elavult vezetékek javítása stb.) 2012. évben közel 800 ezer forint értékű támogatást állapított meg ilyen jogcímen a rászorulóknak az Egészségügyi és Szociális Bizottság.

A közfoglalkoztatási rendszer átalakításához kapcsolódóan az I. kerületben is kiemelt figyelmet fordítunk a munkára való ösztönzésre. 2011. évben négy alkalommal pályázott az Önkormányzat rövid időtartamú közfoglalkoztatás támogatására és egy pályázatot nyújtottunk be hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatására. Minden pályázatunk befogadást nyert és ennek keretében mindösszesen 18 fő foglalkoztatását tudtuk biztosítani.

Rendszeresen tapasztaljuk, hogy sok család anyagi problémákkal küzd. Olyan családok kerültek látókörünkbe, amelyeknél korábban fel sem merült, hogy segélyért folyamodjanak, mert eddig sikerrel oldották meg gondjaikat. Egyre több olyan család is látókörünkbe került, akik a kerületben bérelnek lakást, és a lakhatási költségek rendezése egyre komolyabb gondot okoz

számukra, közülük többen fiktív állandó lakcímmel, vagy „üres” lakcímkártyával rendelkeznek, illetőleg külföldi állampolgárok.

Az alábbiakban a rendszeres pénzbeli ellátások és a gyermeknek járó támogatásokat, illetve a 2011-es kifizetések összegét mutatjuk be.

### Rendszeres szociális pénzbeli ellátások

Sorszám	Megnevezés	2011. évi kifizetés
1	Rendszeres szociális segély:	<b>9.395.000</b>
2	Aktív korúak ellátása: Bérpótló juttatás/foglalkoztatást helyettesítő támogatás	<b>11.728.000</b>
3	Időskorúak járadéka	2.189.000
4	Pénzbeli kárpótlás	129.120
5	Normatív ÁPOLÁSI díj	15.538.000
6	TB. Járulékok	3.007.000
7	Normatív lakásfenntartási támogatás	2.259.000
8	Adósságkezelés	6.154.000
<b>Rászorultságtól függő pénzbeli szociális ellátás összesen</b>		<b>50.399.120</b>

## Gyermekek után járó támogatások:

Támogatás típusa	Megállapítások száma	Megállapított összeg	2011-ben kifizetett összeg
Születési támogatás	117 gyermek	50.000,-Ft /gyermek	5.850.000,- Ft
Egyszeri karácsonyi átmeneti segély	76 család	6.000,-Ft értékben ajándékcsomag családonként	498.000,- Ft
Beiskolázási segély	49 gyermek	8.600,- Ft/gyermek	421.400,- Ft
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	173 gyermek	5.800,- Ft/gyermek augusztus és november hónapban	1.903.000,- Ft
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	68 család (187 gyerek)	28.500,-Ft/gyermek	5.244.000,- Ft
Szociális tanulmányi ösztöndíj	17 fő	4.300,- Ft	894.000,- Ft
ÖSSZESEN:			14.810.400,- Ft

### Idősgondozás

Kiemelt figyelmet fordítunk a kerületben élő idősök ellátására. A Gondozási Központon keresztül 50 fő számára házi segítségnyújtást, 50 jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és szociális étkeztetés biztosítunk. Az étkeztetés keretében napi egyszeri melegített nyújtunk azon személyek számára, akik életkoruk, betegségük, szociális helyzetük miatt erről nem képesek gondoskodni. Lehetőség van az étel helyben fogyasztására, kiszállítására és személyesen étel-hordóban történő elvitelére.

2011. májusától az I. kerület nyugdíjasai részére, az étkeztetést a lezajlott közbeszerzési eljárás kapcsán a Portness Kft biztosítja. A szolgáltató-váltás nem volt zökkenőmentesen. Kezdetben az igénybevevők részéről több alkalommal panasz érkezett az ételek minősége és mennyiségére. A szolgáltatóval folyamatosan egyeztetünk az étkeztetés minőségének javítása érdekében. Mindhárom melegítő konyhán havonta egy alkalommal lehetőséget biztosítunk a problémák megvitatására a szolgáltató cég részvételével.

### Egészségügyi ellátás

Az önkormányzat által biztosított egészségügyi ellátórendszert komoly anyagi ráfordítással működtetjük. A járóbeteg szakellátás fenntartása nem helyi önkormányzati feladat, ennek ellenére a kerületi lakosok igényeinek kiszolgálására továbbra is fenntartjuk a Maros utcai szakrendelőt és törekszünk arra, hogy ez a szolgáltatás a jövőben is megmaradjon.

Támogatást nyújtunk a Human Pappilóma (HPV) vírus elleni védőoltások beadáshoz. 2012. évben a Képviselő-testület úgy döntött, hogy az Önkormányzat ezt a támogatást a lányok

mellett a fiúk esetében is biztosítja a szülők részére. Amennyiben a szülő az első oltás árát (2012. évben 17.900,- Ft) befizeti, az Önkormányzat a fennmaradó további két oltás árát átvállalja. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok részére az Önkormányzat kiemelt támogatásként mind a három oltás tekintetében teljes költségmentességet biztosít.

### **Bölcsődei ellátás:**

A gyermekeknek napközbeni ellátását a Budavári Önkormányzat az Egyesített Bölcsődei ellátási keretben három telephelyen látja el. A bölcsődei ellátást igénybevevő gyermekek átlag életkora egyre alacsonyabb, korábban a másfél évnél kisebb gyermekek száma 1-2 fő volt. Jelenleg több szülő már 20 hetes korban beírta gyermekét.

A bölcsődei túljelentkezések miatt szükségesnek láttuk, hogy a helyi rendeletben szigorúbb, a rászorultságot jobban figyelembe vevő szabályokat határozzunk meg. A módosításnak az elsődleges célja az volt, hogy világosabb és a szociális szempontokat jobban figyelembevevő elbírálási rendszert alakítsunk ki. A körültekintő elbírálás érdekében a bölcsődei ellátás igénybevételéről az intézményvezető javaslata és a Népjóléti Iroda előterjesztése alapján az Egészségügyi és Szociális Bizottság dönt a Rendeletben szabályozott szempontok figyelembe vételével. Egyértelműen elsőbbséget élveznek az I. kerületben állandó lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező és életvitelszerűen is az I. kerületben élő családok gyermekei. Emellett a rászorultsági szempontokra még nagyobb hangsúlyt kívántunk helyezni a felvételi kérelmek elbírálásánál. Tavaly összesen 100 gyermek bölcsődei felvételét tudtuk biztosítani a három telephelyen. 19 gyermek került várólistára, akik közül 15 gyermek felvételét év közben tudtuk biztosítani. Az idei évben előreláthatóan 86 gyermek bölcsődei felvételére kerül majd sor a három telephelyen.

2012. április 1-től a bölcsődékben bevezetésre került a gondozási térítési díj, amely 500,- Ft/nap összegben került meghatározásra a helyi szociális rendeletben. Ezen térítési díj töredéke annak az összegnek, amelyet az Önkormányzat a bölcsődei ellátásra fordít a saját költségvetéséből. A rendeletben a szülők anyagi helyzetéhez mért, rászorultsági alapon történő személyi térítési díjak kerültek megállapításra, ezáltal igyekeztünk megvalósítani azt a célt, hogy a nehezebb szociális és jövedelmi helyzetben lévő családoknak az eddiginél összességében méltányosabb összegű díj megfizetésére van módja. Az átlagos jövedelem alatt élők így kevesebbet, az átlagos jövedelemmel rendelkező családok pedig az eddigihez hasonló mértékű térítési díjat fizetnek. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény meghatározza a gondozási díj fizetése alól mentesítettek körét, ez alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, valamint a három- vagy többgyermekes család gyermekének a gondozását, az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy tartós nevelésbe vett gyermek gondozását térítésmentesen biztosítja az Önkormányzat.

A rászorultsági szempontok ily módon mind a bölcsődei felvételi eljárásnál, mind a térítési díjak megállapításánál is figyelembevételre kerülnek.

Egyre népszerűbb és gyakoribb forma a szülők körében az ún. időszakos gyermekfelügyelet, mely során a gyermekeket nem teljes napra, csak néhány órára adják bölcsődébe a családok, melyért óránként 400,- Ft térítési díjat kell fizetni. Ebben az esetben is igénybe vehető az étkezés.

## **Óvodai és iskolai ellátás**

A gyermekek óvodai nevelését az Önkormányzat jelenleg három intézményben látja el. A Képviselő-testület döntésének értelmében 2012. július 1-jétől az intézményhálózat átszervezésével egy új óvodát alapított Budavári Brunsvik Teréz Óvodák néven. Az átszervezés sem a férőhelyszámot, sem a feladat ellátásául szolgáló ingatlanokat nem érinti, ugyanakkor takarékosabb működést eredményez.

Az óvodai nevelést a közoktatási törvény szerint minden 5. életévét betöltő gyermek számára kötelező biztosítani. Ennek a kötelezettségünknek a rendelkezésre álló 591 óvodai férőhellyel problémamentesen eleget tudunk tenni. Egy katolikus óvoda fenntartójával kötött közoktatási megállapodás alapján az engedélyezett 85 férőhelyük 20%-a felett is rendelkezünk.

Két általános iskolánkban, a Batthyány Lajos Általános Iskolában és a Lisznyai Utcai Általános Iskolában az elsős beiratkozásnál sikerült két párhuzamos elsős osztályt beiskoláznunk. A Budavári Általános Iskola esetében egy elsős osztályt tudunk indítani a jövő tanévben. A gimnáziumok iskolaszervezetében az elmúlt évben változás nem történt, beiskolázási nehézségeik nem voltak. A 6 évfolyamos Toldy Ferenc Gimnázium és a 8 évfolyamos Szilágyi Erzsébet Gimnázium esetében a 2012/2013-as felvételi eljárást is a túljelentkezés jellemezte.

## **VII. KULTURÁLIS ÉRTÉKEINK**

Az Önkormányzat fontos feladatának tekinti a kerület történelmi és kulturális hagyományainak ápolását. Gazdag programkínálatot biztosítunk az itt élőknek a Budavári Művelődési Házban és a Márai Sándor Kulturális Közalapítványon keresztül. Ez utóbbi biztosítja a két népszerű kerületi szalont. Szigethy Gábor vezetésével immár hatodik éve működik a Márai Szalon, amely minden hónap utolsó keddjén várja az érdeklődőket. A Budavári Zenei Szalon pedig idén második éve várja a zenebarátokat Szilasi Alex vezetésével. Mindkét szalonprogram ingyenes és a kerület lakói részéről igen erőteljes az érdeklődés a programok iránt.

A tavalyi évben tovább bővült a kerület testvérvárosinak száma. Augusztusban a Budavári Önkormányzat és Varsó Belvárosa kötött testvérvárosi együttműködést. Ebből az alkalomból és Liszt Ferenc születésének 200. évfordulójának apropóján a kerület egy Liszt Ferenc szobrot ajándékozott Varsónak. Gerő Katalin alkotását ünnepélyes keretek között avatták fel a Lazenki Parkban, Chopin emlékműve mellett. Varsó pedig egy Chopin szobrot ajándékozott, amelyet októberben, a zeneszerző halálának évfordulóján avattunk fel a Horváth Kertben. A szoboravatás előestéjén Szilasi Alex adott ingyenes koncertet a Városházán.

A Liszt bicentenárium alkalmából az Önkormányzat támogatásával felújították a Zenetudományi Intézet tulajdonában lévő, Liszt-korabeli, muzeális értékű Erard-zongorát.

Tavaly emlékeztünk Zórád Ernő születésének 100. évfordulójára. A kerület díszpolgárának, a Tabán festőjének emlékét október óta emléktábla őrzi egykori lakóhelyén, a Csap utcában. A Várnegyed Galériában pedig egy különleges kiállítást rendeztünk: a kerületben élő gyűjtők adták kölcsön Zórád-képeiket.

Az önkormányzat minden jelentős évforduló kapcsán rendez kerületi megemlékezéseket. Tavaly emlékeztünk báró Hatvany Lajos halálának 50. évfordulójára. Ez alkalomból egy emlékjárdát avattunk, amelyen a Hatvany Palota neves vendégeinek aláírását helyeztük el a Bécsi kapu téren. Idén Ottlik Géza születésének 100. évfordulójára emlékeztünk az Attila úton.

A Várnegyed Galéria minden hónapban új tárlattal várja a látogatókat. A tavalyi évben például Makovecz Imre templomépítő munkáit mutattuk be. A megnyitón még részt tudott venni Makovecz Imre is. Az idei első félévben elsősorban a kerületben élő művészek mutatkoztak be a galériában.

Májusban emlékeztünk arra, hogy Ludwig van Beethoven 1800 május 7-én a Várszínházban adott koncertet. Míg korábban egy-egy emlékkoncerttel idéztük fel e kultúrtörténeti eseményt, a nagy érdeklődésre való tekintettel az utóbbi években kibővítettük a programot. Az idei évben a Beethoven Budán programsorozat 5 napos komolyzenei koncertsorozattá nőtte ki magát. Idén a Kossuth-díjas Vukán György, az Orfeo zenekar, Somlai Petra fortepianista és Simon Standage neves hegedűművész léptek fel. A május 7-i emlékkoncerten Balog József zongoraművész lépett fel.

Évről-évre sokan kilátogatnak a Nyárbúcsúztató Bálra a Czakó utcai Sport és Szabadidőközpontba. Tavaly a Republic Együttes lépett fel, idén Horváth Charlie és zenekara ad ingyenes koncertet augusztus 25-én. Emellett gyermekprogramok, tűzijáték és tombola várja majd a látogatókat.

Ugyancsak nagy népszerűség övezi a Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepe a Budai Várban című programot. A tavalyi évben mintegy 30 könyvkiadó kínálta legújabb köteteit a Szentháromság téren. Emellett színpadi programok, koncertek, gyermekműsorok várták a családokat. A rendezvényen adta át az önkormányzat a tavaly megalapított Budavári Tóth Árpád Műfordítói Díjat. Az első kitüntetést a kerületben élő Tandori Dezső vehette át.

Az idei Könyvünnepen a „kulturális hungarikumokra” fókuszálunk: népzenevel, operett-előadással, a Rajkó zenekarral várjuk a látogatókat. Természetesen nem maradnak el a gyermekprogramok és a könyvbemutatók sem.

## **VIII. A KÖZ ÉRDEKÉBEN**

Januártól vezettük be az I. Kerület Kártyát. A kártya tulajdonosai kedvezménnyel vásárolhatnak a programhoz csatlakozott elfogadóhelyeken. Jelenleg több mint tízezer (10.895) kártyatulajdonos tud élni a lehetőséggel. Az I. kerület kártya programhoz csatlakozó vállalkozások száma folyamatosan nő. Jelenleg 113 bolt, kereskedő vagy szolgáltató szerepel az elfogadók listáján. Jelleget tekintve vegyes a kínálat, az élelmiszertől a fogorvosi ellátásig számtalan terület képviselői megtalálhatóak a programban.

A Kártyát az Ügyfélszolgálati irodákon lehet igényelni, illetve elektronikus igénylőlappal előzetes regisztráció után – otthonról is igényelhető. A kártya elkészültéről értesítjük az ügyfeleket.

Az ügyfelekkel való kapcsolattartás formái közül nagy hangsúlyt helyeztünk a közérdekű bejelentések gyorsított ügyintézésére. Népszerűvé vált a 3 napos ügyintézés, amely e-mailben kezdeményezhető. Az elmúlt évben 174 ilyen ügyet dolgoztak fel a Hivatal köztisztviselői.